

Ferrando Badía: ¡¡Presente!!

«Pues que si los ausentes fueran presentes, los presentes estaríamos ausentes». Així valorava Juan Ferrando Badía, des del diari ultra *Las Provincias*, la seua —si les Corts valencianes no ho apanyen— inclusió en el Consell de Cultura i l'exclusió de la intel·lectualitat nacionalista valenciana.

Clàudia Puig

Nascut a Foios (l'Horta Nord), l'any 1929, Juan Ferrando Badía és el penúltim fill de la família nombrosa que formaren el matrimoni Vicent Ferrando i Consuelo Badía, llauradors sense terra. La resta de fills són, o foren, per ordre d'edat: Consuelo (amb la qual conviu el nostre biografiat); Vicentico (propietari que fou de Comidas Ronda, del carrer de Guillem de Castro de València, ja mort); Eugenio (mecànic, el germà que més va ajudar el futur catedràtic, també difunt); Enrique (mecànic i propietari del garatge Beltran del carrer de Sagunt, València, així mateix feroç blaveru antivalencianista); i, Amparo, la germana menuda.

El conegut, familiarment, com a Juanito, va ingressar al seminari de Montcada, d'on va ser expulsat quan estava a punt de cantar missa. Ja ex-seminarista, va ingressar en la Facultat de Dret de la Universitat de València com a estudiant, a l'inici de la dècada dels 50. Va contactar prompte amb López Rosat, cap del Sindicato de Estudiantes Universitarios (SEU) del districte, i, més tard, metge-psiquiatra i alcalde franquista de València. Va col·laborar en la revista *Claustro* patrocinada pel SEU, i va ser assidu conferenciant en albergs universitaris organitzats per aquest sindicat únic i oficial de l'estudiantat.

Acabada la carrera, entra com a ajudant en la càtedra de Dret Politic, dirigida en aquell moment per Francisco Murillo Ferrol, un dels escassissims catedràtics demòcrates de la Universitat de València de l'època. Adscrit al mateix departament, tro-

JORDI VICENT

bem Diego Sevilla Andrés, un vell fa-langista que, ja en el 62, va publicar un recordat article, on acusava de fills de Cambó i de nazis els primers brots de valencianisme polític apareguts sota la dictadura. Va ser, com veuran, una mena de pioner de l'anticatalanisme local. La lliçó no va ser desaproveitada pel seu company de càtedra, que, més avant, l'ha explotada a bastament, com ja saben, o comprovaran.

Amb tot, la relació entre Sevilla i Ferrando, fins ara mateix, havent faltat el primer fa uns quants anys, ha estat, diguem-ne, curiosa. A pesar de ser el seu hereu ideològic, Ferrando, patològicament escalador, va veure sempre com un enemic a respectar Sevilla: testimonis directes asseguren que en aquell temps, els germans Ferrando, orgullosos de l'intel·lectual de la família, insistien que Sevilla s'aprofitava del treball de Juanito; mentre que Juanito anava fent una viu-viu servil. Don Diego, pel seu cantó, mantingué respecte a Ferrando una distància més o menys cordial, no exempta de displicència i, fins i tot, a vegades, de menyspreu: al capdavant, ell era agregat, funcionari, jeràrquicament superior.

Un índex significatiu de com va viure Ferrando aquella situació, del seu grau de ressentiment, ens el dona una sinistra història ocorreguda a les acaballes de la dècada dels 70, sent ja catedràtic de Dret polític de la Facultat d'Econòmiques de la Universitat de València, reportada per antics

alumnes que ara hi són professors: en classe, davant de tots els estudiants, mentre Júlia Sevilla, filla de Don Diego, professora subordinada seua, intentava desenrotllar la lliçó del dia, Ferrando, ara i adés, la tallava, la rectificava, l'escriu, la sotmetia a una autèntica cerimònia d'humiliació pública. L'ombra de Diego Sevilla planava sobre l'aula.

Un llarg, si no brillant, periple professional

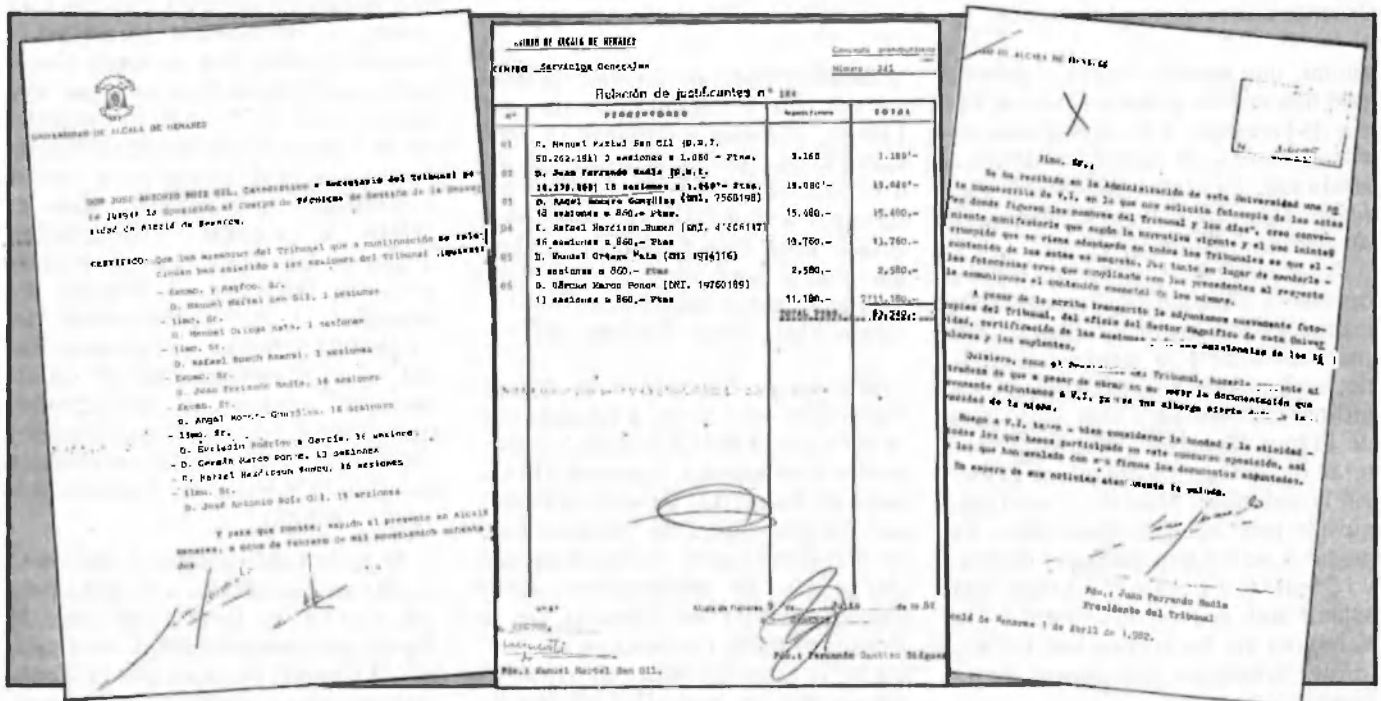
Doctor l'any 55, amb una tesi sobre la Constitució espanyola de 1812, Ferrando, entre d'altres, va fundar per aquelles dates l'Academia de San Raimundo de Penafort. Sevilla va ser-ne president. Aquesta institució era una barreja d'escola de pagament per a repetidors, i de Col·legi Universitari actual. Feien les classes de vesprada, aprofitant que l'edifici de la Universitat vella del carrer la Nau era buit. S'hi explicaven les mateixes assignatures que les oficials impartides al matí, i s'hi iniciaven estudis de Farmàcia i Econòmiques, amb alumnes que anaven a examinar-se a Madrid.

A l'inici dels 60, una beca per a postgraduats del Consejo Superior de Investigaciones Científicas va dur Ferrando a Itàlia. Aquella estada li va ser del tot fecunda. Va fer-hi una acumulació primitiva de material de suficient entitat per anar traient-li el suc ja de per vida: el primer producte d'aquest intens treball va ser l'edició d'un llibre, a l'Institut de Estudios

Polítics, sobre les autonomies regionals italianes, en una col·lecció dirigida per Manuel Fraga Iribarne, cada dia més, fraternal camarada. El text està dedicat a Roma, i el detall —fets posteriors ho confirmen per dalt del cap— sembla demostrar, tant l'enorme impacte que la ciutat li va causar, com l'assumpció d'un cert estil pasolinianà que mai no ha abandonat —si més no, és clar, pel que fa a la vida privada.

L'any 62 (Asturias, patria querida, cantaven els estudiants rebels que, lluny de fracassar, ara manen tant) trobem el doctor Ferrando a Madrid, exercint de professor ajudant de Dret Polític de la Universitat, en la càtedra de Sánchez-Agosta. Col·labora, també, en l'IEP, dirigit per Jesús Fueyo Álvarez, destacat intel·lectual franquista. Hi preparava informes per a les Corts de la dictadura o, millor dit, durant aquesta època, va començar a organitzar la xàrcia de negres (professionals joves sense faena i/o amb pressa de fer mèrits acadèmics que treballen per a un patró ja instal·lat) que, tot escrivint-li dictàmens per a les Corts orgàniques, s'hi entrenaven per a tasques de més volada —en benefici propi i de Ferrando.

El sistema negrer instaurat per l'hàbil professor, ja numerari, que ha arribat a ser frondós en la seua etapa de *càtedra*, posseeix característiques definitòries que el diferencien d'altres més elementals. Així, els membres de la malla tendeixen a estar en llocs geogràfics distints, i funcionen

Els papers de l'oposició que presidí F. Badía a Alcalá de Henares.

estratificadament. Un d'ells fa un primer esborrany de l'article, o text, proposat, encomanat pel mestre. Aquesta primera nova és, si fa no fa, retocada pel director del mecanisme plural de creació, que, tot seguit, l'envia a un altre negre que ignora l'existència del primer. El segon el reelabora i el torna al centre... i així successivament, fins arribar al producte final. Si algú pensa que hi exa-

Siga com siga, la veritat és que, per fi, va traure la càtedra de Dret Polític de la Universitat de Salamanca. Les oposicions a través de les quals va accedir-hi van ser literalment accidentades, i no poc pintoresques. Ferrando, dies abans de la prova final, i sembla que anant a València per un afer amorós, va patir un aparatós accident automobilístic, que va anar d'un pèl de no fer-hi la fel. Va assistir

botàs foc a tot l'edifici); va traslladar-se a Alcalà de Henares (d'on va ser vice-rector, i a pesar de la qual cosa va ser el principal protagonista d'un enutjós assumpte. Va ser sospitós, en ser president del tribunal d'oposició per a gerent de la Universitat, o de cobrar més dietes que li pertocaven, o d'aprovar l'únic candidat mentre encara estaven examinant-lo: en reproduïm alguns documents, i els tenim tots, a la disposició de tots vostés). I ara, la Facultat de Dret de València, la càtedra que fou de Sevilla Andrés.

Després de 20 anys pegant bacs pel món, sense que ningú no li notàs ni el més lleu símptoma del foc patriòtic que l'abusava, Ferrando Badía aterra a València l'any 77 —2 anys feia de la mort del dictador—. I en un arrip, esdevé no sols l'intel·lectual orgànic de la «personalidad-valenciana-que-los-catalanes-nos-quieren-robar», sinó també un perillós activista que, quan cal, apareix escoltat per una guàrdia pretoriana engarlandada de distintius feixistes, formada per un grapat de jovenets armats amb porres. València i la joventut: heus ací els dos grans amors del vell professor.

Des d'un primer moment, va vincular-se al Grup d'Acció Valencianista (GAV), que, si cal tornar-ho a repetir, ha estat la banda de porristes ultres més violenta i impune de tota la transició, en tot l'estat. Va començar a col·laborar-hi publicant articles en un infecte pamflet que editaven, de nom *SOM*. Aquests paperius espessos i amenaçadors són tota l'obra, en un valencià aproximatiu, i damunt traduït dels originals castellans, que Ferrando pot incorporar al seu currículum. Per cert, la Conselleria de Cultura no els cita en la nota de premsa on ens presentaven aquest presumpte intel·lectual valencià. ¿Oblit, o censura? Mutilació, en qualsevol cas. Esmentem-ne un paràgraf que sintetitza tot l'esperit del pensador, i futur component del Consell de Cultura, sr. Ferrando Badía: «Los pancatalanistas: els "nous botiflers" tendran, en esta ocasió, que emigrar a su patria de adopció, Catalunya, o no habrá convivencia pacífica en el Reino de Valencia (*Levante*, 28-2-82).

El to de pinxo tavernari que gasta no ens pot fer oblidar que ho ha pensat, i ho ha fet. Durant cinc anys, la figura, petitona però lletja, del candidat al Consell proposat per la Coalició Popular, i acceptat, segons sem-

Opositor copió de variable fortuna.

gerem, que analitze a fons el proteic estil dels articles publicats, sota la firma de Ferrando, a les prestigioses revistes: *Revista de Estudios Políticos*, *Atlántida*, *Revista de la Opinión Pública*, *Der Staat*, *Revista Brasileira do Estudios Políticos*.

A la capital d'Espanya, mentre opositava copiosament, amb variable i progressiva fortuna (agregat, adjunt, encarregat de càtedra, catedràtic, amb alguns intents frustrats), va intimar amb Rafael Calvo Serer, soci de l'Opus Dei, instigador i director total de l'etapa independent (1966-1971) del diari *Madrid*, i antifranquistes més que antifranquista. Va passar a ser un dels assessors de Calvo de més pes i, entre ell i Fraga, van acabar amb el periòdic: Ferrando, si altra cosa no, ha afirmat que és l'autor de l'article que va provocar el tancament.

al darrer exercici en carro de rodes, i tot embenat i enguixat: fet un sant Llätzer. Presidia el tribunal D. José Corts Grau, ben conegut pels lectors d'EL TEMPS, i per Els Joglars (virtuosos, malgrat tot). Van ser-hi derrotats: Jordi Solé-Tura (que va al·legar com a mèrit ser fill de forner), Tomàs Vilaroya (especialista en l'Estatuto Real), Jorge Esteban, etc.

Després de Salamanca va anar a Valladolid; en acabat, a Alacant (on va ser director del CEU local, i perseguidor d'estudiants); va passar a la càtedra de Teoria de l'Estat de la Facultat d'Econòmiques de València (on, un dissabte al matí, indignat perquè els papers del departament duïen l'encapçalament de Ciencias de la Administración, i en intentar cremar-los en la tassa del wàter de senyores del pis sisé, va anar d'un fil que no

J. S. BACH

INTEGRAL PER A ORGUE

Divendres, 29. VALÈNCIA
Reial Col·legi Seminari de Corpus Christi. 8 vespre.
ESTABAN ELIZONDO

Dimarts, 3. VALÈNCIA
Església parroquial de l'Àngel Custodi. 8'15 vespre.
VICENT ROS PEREZ

Dissabte, 30. ELX
Església Arxiprestal de Santa Maria. 8 vespre.
ESTEBAN ELIZONDO

Divendres, 6. VALÈNCIA
Reial Col·legi de Corpus Christi. Patriarcal. 8 vespre.
MONTSERRAT TORRENT

Dissabte, 7. SUECA
Església Parroquial de Sant Pere. 8'30 vespre.
MONTSERRAT TORRENT

DESEMBRE

Diumenge, 1. VALÈNCIA
Església Parroquial de Sant Joan i Sant Vicent. 7 vespre.
ESTEBAN ELIZONDO

Diumenge, 8. VALÈNCIA
Església Parroquial de Sant Joan i Sant Vicent. 7 vespre
MONTSERRAT TORRENT

J.S. Bach

Tricentenari del naixement

 GENERALITAT VALENCIANA
CONSELLERIA DE CULTURA EDUCACIÓ I CIÈNCIA

 CAJA DE AHORROS DE VALENCIA
CAIXA D'ESTALVIS DE VALENCIA

F. Badia: la cultura institucional no podia arribar a menys.

bla, pel PSOE i pel PCE, ha estat vista en els següents actes heroics i culturals: 1) ocupació violenta del Palau de la Generalitat el juny del 78, facilitada pel franquista Carrau, encara aleshores president de la Diputació. 2) Avalots i agressions del 9 d'Octubre del 78 a la plaça de la Mare de Déu de València: a la seua vora, com sempre, Pedro Cimarro, un jove feixista d'Almenara, reconegut com un dels brutals assaltants de l'Escola d'Estiu del 78, unit sentimentalment a Ferrando. 3) Insults i vexacions al president Albinyana al setembre del 79, a Lliria. 4) Insults, agressions i impediment d'entrar a la Seu valentina a un grup de pelegrins cristians catalans, al desembre del 79. 5) Assalts al Palau de la Generalitat, i manifestacions xenòfobes vàries...

Tota aquesta fitxa de valent de cantonada (ell, que en una ocasió va ser baixat a pes de braços per la seua secretària —Ughh!, va dir el misogin— perquè va restar paralytitzat de por damunt una taula que feia l'exorbitant alçada d'un metre i trenta centímetres) va ser premiada per l'extinta UCD amb una assessoria tècnica del Ministeri d'Administració Territorial, sent ministre Fontán; li va obrir les portes del diari ultra *Las Provincias*; les del *Levante* de la darrera etapa del franquista Barberá Armelles; i ara, el Consell de Cultura Valenciana, si la majoria d'esquerres de les nostres Corts no canvia, a última i digna hora, de parer.

Si el terrorista de Ferrando Badia entra al Consell de Cultura, ni ell pot arribar a més, ni la cultura institucional valenciana a menys. □

JOKO VICENT

Els llibres de l'Escorpí. Poesia

Vicent Alonso
Albes d'enlloc

L'Escorpí/Poesia, 92, 64 pàgs.

Una nova veu, personal i suggestiva,
entre els joves poetes valencians.

Josep Piera
Maremar

L'Escorpí/Poesia, 94, 64 pàgs.

El mar com a retorn a les arrels,
en aquest nou llibre d'un dels nostres
poetes més creatius.

edicions 62

De venda a totes les llibreries